

ใบความรู้ที่ 1.1
เรื่อง อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

เราใช้สัญลักษณ์ $<$, $>$, $\leq$, $\geq$ หรือ $\neq$ แทนความสัมพันธ์ในประโยคสัญลักษณ์
ประโยคสัญลักษณ์ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของจำนวนโดยมีสัญลักษณ์ ดังกล่าว เรียกว่า “อสมการ”

อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

อสมการที่อยู่ในรูปพหุนาม ซึ่งพหุนามในอสมการเป็นพหุนามที่มีตัวแปรเพียงตัวเดียวและ
ดีกรีพหุนามเท่ากับ 1 เรียกว่า “อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว”

ตัวอย่าง อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

1. $5x + 7 > 4x - 3$

2. $2x - 10 - x < 0$

3. $3y + 16 \neq y - 9$

4. $3(a - 5) \geq 15$

5. $7x - 2(x + 1) \leq 45$

6. $\frac{2}{3}m + 7 \geq 6$

7. $\frac{2y}{3} - \frac{3y}{2} \geq 20$

8. $\frac{x}{3} - \frac{2x}{5} \leq -\frac{1}{3}$

9. $\frac{(x+1)}{2} - \frac{3}{4} \leq \frac{9}{4}$

10. $x + \frac{1}{2}(x + 1) \leq \frac{1}{4}$

การเปลี่ยนประโยคภาษาเป็นประโยคสัญลักษณ์

- 1) จำนวน ๆ หนึ่งบวกด้วยสิบสอง น้อยกว่าหรือเท่ากับห้า

ประโยคสัญลักษณ์ คือ $x + 12 \leq 5$

- 2) เศษสี่ส่วนเจ็ดของจำนวน ๆ หนึ่ง มีค่าไม่น้อยกว่าสิบ

ประโยคสัญลักษณ์ คือ $\frac{4}{7}x \geq 10$

- 3) หกเท่าของจำนวน ๆ หนึ่ง ลบด้วยสี่มีค่าน้อยกว่าศูนย์

ประโยคสัญลักษณ์ คือ $6m - 4 < 0$

- 4) สี่เท่าของจำนวน ๆ หนึ่งบวกด้วยเก้ามีค่าไม่เท่ากับยี่สิบ

ประโยคสัญลักษณ์ คือ $4y + 9 \neq 20$

- 5) ห้าเท่าของผลบวกของจำนวน ๆ หนึ่งกับสิบมีค่าไม่ต่ำกว่าสามสิบสอง

ประโยคสัญลักษณ์ คือ $5(a + 10) \geq 32$

- 6) สองเท่าของจำนวน ๆ หนึ่ง หักออกด้วยห้า น้อยกว่าสิบบวกด้วยจำนวน ๆ นั้น

ประโยคสัญลักษณ์ คือ $2y - 5 < 10 + y$

- 7) สามเท่าของจำนวน ๆ หนึ่งรวมกับสิบสองน้อยกว่าหรือเท่ากับสิบห้าบวกกับจำนวน ๆ นั้น

ประโยคสัญลักษณ์ คือ $3x + 12 \leq 15 + x$

- 8) ผลบวกของจำนวนนับสองจำนวนเรียงกันไม่เท่ากับสามสิบ

ประโยคสัญลักษณ์ คือ $x + (x + 1) \neq 30$

- 9) กำลังสองของจำนวน ๆ หนึ่งมากกว่าหรือเท่ากับยี่สิบห้า

ประโยคสัญลักษณ์ คือ $x^2 \geq 25$

- 10) สองเท่าของผลต่างของจำนวน ๆ หนึ่งกับห้ามีค่าไม่เกินสิบสาม

ประโยคสัญลักษณ์ คือ $2(a - 5) \leq 13$